

Nr 863

Av herrar **Mattsson** och **Antonsson**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 110, angående medelsbehoven under försvarsgrenarnas avlöningsanslag för budgetåret 1963/64 m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 110 föreslås vissa förbättrade förmåner för värnpliktiga. Förutom en höjning av nu utgående penningbidrag från 2: 75 till 4 kr. per dag föreslås ett uttryckningsbidrag om 200 kr. för fullgjord första tjänstgöring samt en ökning av antalet fria resor vid övningsuppehåll från f. n. 3 till 5 under första tjänstgöringsperioden. Motsvarande förbättringar föreslås för övriga grupper värnpliktiga. Ekonomiskt motsvarar de föreslagna förbättringarna en höjning av lägsta penningbidraget från 2: 75 till ca 5 kr. per dag.

Vidare föreslås grupplivförsäkring för de kategorier värnpliktiga som inte redan omfattas av sådan. Däremot hänskjutes frågan om en förbättring av de värnpliktigas reseförmåner i övrigt, dvs. rabatter av resor även med annat färdmedel än tåg, till ytterligare prövning inom försvarets civilförvaltning.

Kostnaderna för de föreslagna förbättringarna av värnpliktsförmånerna beräknas för nästa budgetår uppgå till ca 57 milj. kr.

För den allmänna inställningen till försvaret är det enligt vår uppfattning betydelsefullt, att de värnpliktigas förmåner inte bara följer med i den allmänna prisutvecklingen utan också i största möjliga utsträckning anpassas till standardstegringen i övrigt. Den nu föreslagna höjningen av penningbidraget kan mot den bakgrunden inte sägas vara särskilt tillfredsställande. Med hänsyn till att höjningen av penningbidraget kompletteras med andra förbättringar av de värnpliktigas förmåner är vi dock av kostnads-skäl beredda att acceptera nu liggande förslag vad gäller penningbidraget. Det är emellertid angeläget, att frågan fortsättningsvis noga uppmärksammas och att man genom successiva höjningar anpassar penningbidragets storlek till den allmänna prisutvecklingen. Därvid bör det också vara möjligt att etappvis genomföra en skälig standardhöjning av penningbidragen. Sett mot de totala kostnaderna för försvaret — ca 4 miljarder kr. — är det be- lopp det här är fråga om ganska blygsamt, i år som nämnts ca 57 milj. kr.

Utöver de direkta penningbidragen spelar de värnpliktigas möjligheter att hålla kontakt med familj och hembygd en betydelsefull roll. Antalet fria resor till hemorten bör därför ökas till 10, vilket innebär en fri hemresa per månad. För detta talar inte bara sociala skäl, dvs. att värnpliktiga som bor långt ifrån tjänstgöringsorten får bättre möjligheter att besöka hemmet,

utan också att ett ökat antal fria resor med kollektiva färdmedel kan förutsättas minska den nu ofta förekommande liftningen till och från regementsstäderna. Enligt vår uppfattning bör de värnpliktiga alltså ges en fri hemresa per månad. Lika regler bör gälla alla grupper värnpliktiga. Kostnaderna för en ökning av de värnpliktigas fria resor från 3 till 5 beräknas enligt Kungl. Maj:ts förslag kosta 4 milj. kr. En ytterligare ökning med fem fria resor kan därför beräknas kosta ca 10 milj. kr.

I samband med detta vill vi också framhålla betydelsen av att frågan om de värnpliktigas reseförmåner i övrigt, dvs. frågan om rabatter även vid resa med andra färdmedel än tåg, skyndsamt utredes. De värnpliktiga som inte bor vid järnväg får enligt nuvarande regler betydligt högre hemreskostnader än andra. Inte minst den alltmer accentuerade övergången från järnväg till annan trafik aktualiserar detta krav. I den mån dessa förmåner inte kan ordnas genom rabatter hos resp. trafikföretag anser vi att kostnaderna för sådana militärresor bör bestridas med statsmedel. I möjligaste mån bör dessa förmåner samordnas med motsvarande förmåner för bl. a. studerande.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

1. att riksdagen vid behandling av proposition nr 110 måtte besluta

a) att värnpliktiga skall medges en fri hemresa per månad i enlighet med vad i motionen anförts,

b) att i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad i motionen anförts beträffande de värnpliktigas penning- och reseförmåner i övrigt;

2. att vederbörande utskott i enlighet med punkt 1 a) måtte utarbeta förslag till erforderlig medelsanvisning.

Stockholm den 17 april 1963

Lennart Mattsson

Johannes Antonsson